

транслітерацію книги. 2008-го Київська митрополія Української Православної Церкви спільно з Національною академією наук України та Видавничим домом «АДЕФ-Україна» випустили факсимільний варіант Пересопницького Євангелія. Для відтворення повнокольорових пергаментних сторінок Євангелія знайдено папір, який цілком відповідає пергаменту за тактильними властивостями та фактурою.

Президенти України під час інавгурації присягають народові не лише на Конституції, а й на Пересопницькому Євангелії, яке символізує історичні корені української духовності.

**«Теофіпольська центральна районна бібліотека»
Теофіпольської селищної ради**

«Пересопницьке Євангеліє – національна святиня»

(Пам'ятка)

Склала: Л.Л. Кравченко

Відповідальна за випуск:

С.А. Рудик

**Теофіполь
2021**

Пересопницьке Євангеліє — визначна рукописна пам'ятка староукраїнської літературної мови й мистецтва, переклад Євангелія так званою простою мовою, досить близькою до народної.

Історія створення

Роботу над Євангелієм розпочали 15 серпня 1556 року в Дворецькому монастирі князів Заславських при церкві Святої Трійці (монастир був у селі Двірці). Продовжена в Пересопницькому монастирі при церкві Різдва Богородиці, після призначення Григорія архімандритом, де і була, завершена - 29 серпня 1561 року в Пересопницькому монастирі. Над перекладом і переписуванням Євангелія працював Михайло Васильович, син протопопа Сяноцького.

Від часу свого завершення пам'ятка зберігалася у Пересопницькому монастирі. Від 1600 до 1701 року історія її побутування невідома.

16 квітня 1701 р. гетьман України Іван Мазепа подарував його Переяславському єпископському престолові. Від 1799 року зберігалася в архіві бібліотеки Переяславської семінарії, де 1837 року з ним познайомився Йосип Бодянський. Також з Євангелієм ознайомився Т. Г. Шевченко, про що написав у своїх археологічних нотатках. При переведенні семінарії до Полтави (1862) рукопис був також перевезений і надалі зберігався у Полтавській духовній

семінарії. На початку ХХ ст. Євангеліє було передане до Полтавського давньосховища, де його вивчали Володимир Перетц та Олександр Грузинський. 1919 року пам'ятку було передано до Центрального пролетарського музею Полтавщини, а 1940 року — до новоствореного Художнього музею. 1941 року, разом із цінностями музею, пам'ятка була евакуйована на Схід. По війні вона була передана до заповідника «Києво-Печерська лавра». Від 24 грудня 1947 року — у відділі (тепер інституті) рукопису Бібліотеки АН УРСР (нині Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського), де й зберігається дотепер.

Пересопницьке Євангеліє — книга вагою 9 кг 300 г, писана пізнім уставом на пергаменті форматом 380 x 240 мм — символ духовної спадкоємності та давньої культурної традиції України. Всі сторінки фоліанта (а їх 964) написано на пергаменті — у ХVІ ст. цей матеріал був набагато міцнішим і дешевшим за папір. У виготовленні рукопису переплелися, з одного боку, традиція переписування євангельських текстів, а з другого — завдання створити шедевр рукопису та мистецтва створення книги 2001 року Інститутом української мови видано